

Mandag publiseres **varehandelsindeksen for august**. Detaljhandelen utenom biler økte 0,6 prosent fra juni til juli, drevet av dagligvarer, klær og elektronikk. Omsetningsvolumet var vel 5 prosent høyere år/år, jf. figuren under. Det gjør at utviklingen i varehandelen så langt i år er blant de sterkeste de siste 20 årene, etter flere år med svak utvikling. Oppsvinget må ses i lys av at norske husholdninger har fått økt kjøpekraft, og at ledigheten holder seg relativt lav. Reallønnsvekst og lavere rente peker i retning av fortsatt vekst i varehandelen fremover.

Kjøpesenterindeksen, som dekker rundt halvparten av norske kjøpesentre, viste nedgang i omsetningsverdien fra juli til august. Nedgangen skyldtes delvis en større nedgang i vareprisene enn normalt fra juli til august, særlig for husholdningsapparater og elektronikk. Det indikerer at omsetningsvolumet kan ha holdt seg bedre. Indeksen fanger ikke opp netthandel eller annen butikkhandel, som kan ha utviklet seg annerledes. Vi venter uendret detaljhandelsomsetning fra juli til august, i tråd med median månedsvekst i august siste 20 år.

Norge: Varehandelsindeksen

Sesongjustert volumindeks, 2021=100

Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Fredag legger Eiendom Norge frem **boligprisstatistikk for september**. Etter beskjeden månedsvekst siden mars steg boligprisene med 0,6 prosent fra juli til august. Det er flere underliggende forhold som peker mot at prisoppgangen skal fortsette, som økt kjøpekraft og lavere renter. Aktiviteten i bruktboligmarkedet er høy, målt i antall solgte boliger, og indikerer sterk etterspørsel. Fortsatt nedgang i igangsetting og ferdigstilling av nyboliger gir økt konkurranse om eksisterende boliger, og virker prisdrivende. Vi venter derfor en sesongjustert oppgang i prisene på 0,3 prosent fra august til september.

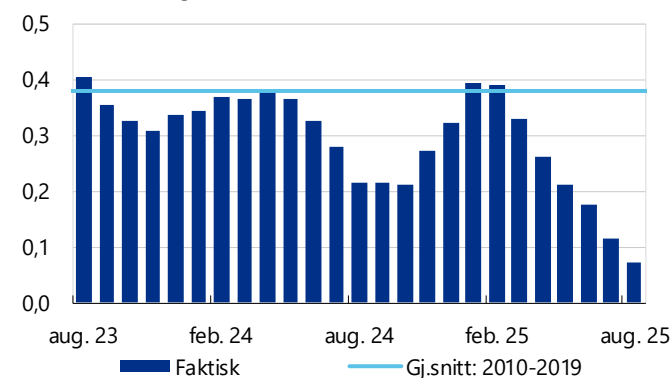
Fredag kommer amerikanske **jobbtall utenom jordbruket for september**. Arbeidsmarkedet viser nå tydelige svakhetstegn. Fra forrige til siste tremånedersperiode steg sysselsettingen utenom jordbruket bare med 0,1 prosent i august, jf. figuren under. Avmatningen har skjedd på tvers av næringer, men særlig blant tollutsatte næringer som industri, varehandel og transport. I til-

legg er sysselsettingen nedrevidert med 911 000 personer i perioden april 2024 til mars 2025, tilsvarende 76 000 jobber per måned. Dette viser at etterspørselen etter arbeidskraft har vært mye lavere enn tidligere anslått. Ledigheten har samtidig steget til 4,3 prosent, tre tideler høyere enn i januar. Svakere jobbskaping og høyere ledighet peker i retning av lavere marsjant i amerikansk økonomi.

Et kjøligere arbeidsmarked demper inntektsveksten og kan bremse forbruksveksten. Siden det private forbruket utgjør 70 prosent av BNP, vil det kunne redusere aktivitetsveksten i amerikansk økonomi. Sentralbanken fremhevet da også den økte nedsiderisikoen knyttet til lavere sysselsetting, da den senket renten med 25 basispunkter til intervallet 4–4¼ prosent tidligere i september. Dersom den svake arbeidsmarkedsutviklingen fortsetter, vil det kunne bane vei for flere og raskere rentekutt. Konsensus venter at sysselsettingen tar seg litt opp i september, og ledigheten holder seg på 4,3 prosent.

USA: Sysselsetting*

Prosentvis endring 3mnd/3mnd

*Jobbskaping utenom jordbruket.

Kilde: LSEG Datastream / Bureau of Labor Statistics / NHO

NHO legger tirsdag frem **Økonomisk overblikk 3/2025** med oppdaterte anslag for norsk og internasjonal økonomi, mens **NHOs medlemsundersøkelse for oktober** kommer fredag.

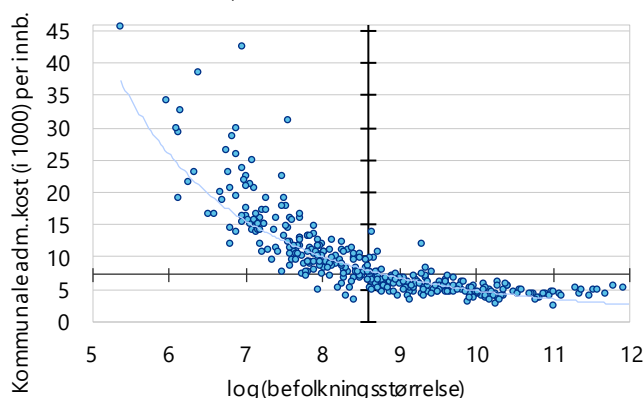
Bård Ola Tjønneland

Kalender		Sist	Nå
Man 0800	NOR: Kredittindikator, aug. (å/å)	4,1%	
Man 0800	NOR: Varehandelsind, aug. (m/m)	0,6%	0,0%
Tir 0800	DEU: Detaljhandel, aug. (m/m)	-1,5%	0,5%
Tir 0800	SWE: Detaljhandel, aug. (m/m)	0,3%	
Tir 1000	NHOs Økonomisk overblikk 3/2025		
Tir 1000	NOR: NBs valutatransaksj. okt.	-150M	
Tir 1600	USA: JOLTS, aug.	7,18M	7,13M
Ons 1000	NOR: DNB PMI, industri, sep.	49,6	
Ons 1000	ØMU: HKPI, flash, sep. (å/å)	2,0%	2,2%
Ons 1600	USA: ISM PMI, industri, sep.	48,7	49
Tor 1100	ØMU: Arbeidsledighet, aug.	6,2%	6,2%
Fre 0800	NOR: Registrert ledighet, sep. (ujust.)	2,2%	2,1%
Fre 1000	NOR: NHO medlemsundersøk., okt.		
Fre 1100	NOR: Boligpriser, sep. (sesjust) (m/m)	0,6%	0,3%
Fre 1430	USA: Non-farm payrolls, sep.	22K	50K
Fre 1430	USA: Arbeidsledighet, sep.	4,3%	4,3%

NHOs årlige Kommune-NM ble sluppet tidligere i september. Kommune-NM forsøker å måle lokal vekstkraft. En vekstkraftig nasjonaløkonomi fordrer vekstkraftige lokalsamfunn. Kåringen bygger på offisiell statistikk på fem områder: næringsliv, arbeidsmarked, kompetanse, demografi og kommuneøkonomi. Årets kåring viser litt svakere resultater enn i fjor. Særlig er det tilbakegang for kommuneøkonomien. Nesten seks av ti kommuner fikk negativt driftsresultat i 2024 og nesten syv av ti fikk svekket driftsresultatet fra året før. Årsaken er lavere skatteinntekter, høyere driftsutgifter og økte renteutgifter. Generelt har kommuner med få innbyggere dårligere kommuneøkonomi. En vesentlig årsak er at små kommuner har høyere administrasjonsutgifter pr. innbygger, jf. figuren under. Tønsberg med 60 000 innbyggere har 2580 kroner i administrasjonsutgifter pr innbygger, mens Utsira med 217 innbyggere har 45 576 kroner. Generalistkommuneprinsippet skal sikre likeverdige tjenester uavhengig av innbyggertall. Små kommuner oppnår ikke stordriftsfordeler i tjenestetproduksjonen og blir derfor dyrere å drifte.

Kommunale adm.kost og antall bosatte

357 norske kommuner, 2024. Akser = median.

Kilde: Kommune-NM 2025 / NHO

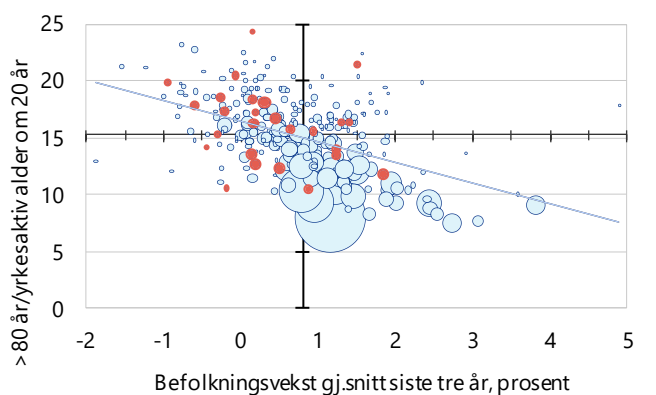
Indikatorene for kommuneøkonomi samvarierer sterkt med andelen unge i arbeidsstyrken. Det skyldes at kommuner med mange unge også har mindre fremtidig aldring. Fremtidig aldring er på sin side negativt korrelert med kommuneøkonomi. Kommunene som vil få en høy andel eldre i fremtiden er imidlertid ikke overrepresentert blant kommunene med svakest resultatgrader i dag, eller blant kommunene med de tynneste disposisjonsfondene. Derimot har kommunene med en størst fremtidig aldring gjennomgående høyere kommunale administrasjonsutgifter.

Urbaniseringstrenden gjør store kommuner større og små kommuner mindre. Og det er de yngre som flytter. Dermed blir små kommuner også aldrende kommuner. Figuren under illustrerer sammenhengen mellom befolkningsvekst, fremtidig aldring og innbyggertallet i kommunen. De rødmerkede er ROBEK-kommuner, altså kommuner som pr. september 2025 er underlagt Statsforvalterens økonomiske myndighetsutøvelse pga. driftsunderskudd i regnskapet, usaldert driftsbudsjett

eller økonomiplan eller ikke avlagt regnskap innen fristen.

Befolkningsvekst og aldring

357 norske kommuner. Akser = kommunemedian.*

*Røde er ROBEK-kommuner
Kilde: Kommune-NM 2025 / NHO

*Sirkelens omkrets angir befolkningsstørrelse

Den typiske ROBEK-kommunen befinner seg i figurens øvre venstre kvadrant, som innebærer at den har svakere befolkningsutvikling og større aldring enn median-kommunen. For ROBEK-kommunene er den økonomiske situasjonen allerede svært presset. Men også for det bredere lag av norske kommuner vil det økonomiske presset tilta i takt med at den norske befolkningen eldes fremover.

I Kommuneproposisjonen for 2026 legger regjeringen opp til en vekst i kommunesektorens frie inntekter i 2026 på mellom 4,2 og 4,9 mrd. kroner sammenlignet med anslått inntektsnivå i år. Av dette skal rundt en tredel bidra til å styrke det økonomiske handlingsrommet utover merutgifter til demografiendringer. Regjeringen understreker at det er den enkelte kommunes selvstendige ansvar å effektivisere driften slik at den er bærekraftig over tid. Styrking av kommunenes driftsrammer er kortsiktige tiltak som bidrar til å holde sektoren flytende. Samtidig vil eldrebølge og urbanisering på sikt presse frem behovet for mer langsiktige løsninger gjennom endrede oppgavestrukturer og/eller større og mer effektive kommuner som kan dempe noen av dagens smådriftsulemper.

Ved utgangen av 2023 var det 12 ROBEK-kommuner. Nå er det 26. Trolig vil det bli enda flere fremover.

Eirik Ese

Område samfunnsøkonomi		
E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.esen@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
torill.lodemel@nho.no	Arbidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb. marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)